

РЕШЕНИЕ

№ 7684

гр. София, 26.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на първи април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ДЛ
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20231110147383 по описа за 2023 година

РЕШЕНИЕ

26.04.2024 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на двадесет и шести април през две хиляди двадесет и четвърта година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретаря ДЛ, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 47383/2023 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от „БД“ ЕАД срещу Д. Б., като се твърди, че между страните бил сключен Договор за текущо потребление от 03.04.2018 г., като ищецът бил предоставил на ответника сумата от 7000,00 евро, а последният се бил задължил да я върне на 96 месечни вноски, ведно с уговорената по договора възнаградителна лихва. Поддържа, че ответника не бил изпълнил задълженията си по договора, поради което дължал сумата от 6621,60 лева – главница по договора, както и сумата от 1439,70 евро – договорна възнаградителна лихва за периода от 26.10.2018 г. до 25.08.2020 г., както и сумата от 83,16 лева – мораторна лихва за периода от 26.10.2018 г. до 25.08.2020 г., както и сумата от 1203,91 лева – мораторна лихва за периода от 26.08.2020 г. до 13.06.2022 г. Навежда доводи, че вземанията са станали предсрочно изискуеми, поради неизпълнение на задълженията на ответника. Развива съображения, че заповедта за изпълнение по чл. 417 ГПК била връчена на ответника по реда

на чл. 47 ГПК, поради което имал правен интерес от предявените иски. Искане да бъде признато за установено, че ответника дължи претендираните суми, както и присъждането на деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба от ответника, чрез особения представител, като се сочи, че претенциите са процесуално допустими, но неоснователни. Твърди, че ответника не е бил надлежно уведомен за правото на банката да обяви кредита за предсрочно изискуем, като сочи, че изтичането на 90-дневен период само по себе си не било достатъчно. Развива подробно съображения за това как вземанията по договор за банков кредит се обявяват за предсрочно изискуеми, съответно при какви предпоставки, като прави извод, че последните не са били налице, поради което не е било налице надлежно обявена предсрочна изискуемост. Искане отхвърляне на исковете.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно съединени положителни установителни иски с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. чл. 415, ал. 1, т. 2 ГПК, във вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 9 ЗПК и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Спорните материални субективни права са обусловени от осъществяването в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): **1)** наличието на валиден договор за банков кредит между ищеца и ответника; **2)** клаузите от договора да са валидни, като не са неравноправни и не противоречат на императивните материалноправни норми; **3)** клаузите от договора да са индивидуално уговорени или да не нарушават значително равновесието между страните и не накърняват добрите нрави; **4)** усвояване на парични суми по договора за кредит в твърдения от ищеца размер, които да не са заплатени на уговорения в договора падеж, съответно вземанията да са станали изискуеми.

Представен е Договор за кредит за текущо потребление от 03.04.2018 г., сключен между „БД“ ЕАД от една страна, в качеството на кредитор и Д. Б. от друга страна, в качеството на кредитополучател. По силата на договора кредиторът отпуска на кредитополучателят кредит за текущо потребление в размер на 7000,00 евро, а кредитополучателят се задължава да върне предоставената за 96 месеца, считано от датата на усвояването, ведно със уговорената по договора възнаградителна лихва.

Договорът е частен диспозитивен документ, който е подписан от страните, поради което при липсата на доказателства за неговата неавтентичност обвързва страните във връзка с обективирания в договора изявления и произтичащите от това субективни права и задължения – арг. чл. 180 ГПК.

Прието и неоспорено е заключението на ССЧЕ от което се изяснява, че сумата от 7000,00 евро е усвоена от ответника по разплащателна сметка на 03.04.2018 г. Вещото лице е посочило, че по договора е погасена сума от 378,74 евро – главница, платената лихва е в размер на 329,43 евро, а удържаната мораторна неустойка върху главницата е в размер на 581,32 евро, съответно таксите са в размер на 85,00 евро. С оглед установеното експертът е заключил, че незаплатената главница е в размер на 6621,26 евро, дължимата възнаградителна лихва е в размер на 1442,65 евро за периода от 26.10.2018 г. до 25.08.2020 г., мораторната неустойка е в размер на 1208,45 евро за периода от 26.08.2020 г. до 13.06.2022 г., а размера на мораторната лихва за периода от 14.06.2022 г. до 20.03.2024 г. е в размер на 1396,66 евро. Изяснено е, че за дължимите суми не са налице постъпили

плащания, с които последните да са погасени.

Съдът като извърши преценка на заключението на ССЧЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да го кредитира, тъй като последното е извършено обективно, компетентно и добросъвестно. Вещото лице е отговорило изчерпателно на поставените задачи, като по делото липсват доказателства, че експертът е заинтересован от изхода на правния спор или е недобросъвестен.

Следователно искът за главницата следва да се уважи в пълния предявен размер.

По отношение на акцесорните претенции за договорна възнаградителна лихва, мораторни лихви и неустойки, съдът намира, че доколкото същите са уговорени по договора, не са оспорени от ответника, то същите се явяват обусловени от изхода на спора по главния иск. След като обуславящата претенция е основателна, то такива се явяват и обусловените, като в случая с оглед заключението на кредитираната ССЧЕ, съдът намира, че следва да уважи претенциите при спазването на основния принцип на българският граждански процес – за диспозитивното начало (арг. чл. 6, ал. 2 ГПК). Тоест, претенциите следва да се уважат в размер в който са заявени и обективирани в заповедта за изпълнение по чл. 417 ГПК.

Неоснователни са доводите на ответника по отношение на предсрочната изискуемост.

На първо място трябва да се отбележи, че дали вземанията са обявени за предсрочно изискуеми не обуславя различно основание на иска – така **Решение № 15/09.05.2017г. по т. д. № 60034/2016г. на ВКС, I г.о; Решение № 139/5.11.2014 г. на I-во т.о. по т. д. № 57/2012 г.; Решение № 7/19.05.2017 г. по гр. д. № 60053 /2016 г. на ВКС, ГК, II г. о.** „...не може да се игнорира, че съществува валидна облигационна връзка по договора за кредит при условията договорени от страните кредитор и кредитополучател. Липсата на точно изпълнение по тях, без настъпилите последици на надлежно обявената предсрочна изискуемост на цялото задължение по договора за кредит, съобразно договореното по актуален погасителен план, подписан от страните за погасяване на задължението – главница и лихви, следва да бъде съобразено в рамките на исковото производство по чл. 422 ГПК. Длъжникът – ответник по иска дължи изпълнение макар и само до онази част, по отношение на която е настъпил падежът, договорен от страните.“. Тоест, предсрочната изискуемост касае единствено за изгубване от длъжника на предимството на срока – арг. чл. 71, ал. 1 ЗЗД. Извод в противна насока не би могъл да се направи и от възприетото в **Решение № 139/05.11.2014 г. по т. д. № 57/2012 г. на ВКС, ТК, I т. о.** В тази насока настоящият съдебен състав е съобразил и постановките на **Тълкувателно решение № 8 от 2.04.2019 г. на ВКС по тълк. д. № 8/2017 г., ОСГТК.** След като изискуемостта е настъпила, независимо от обявената предсрочна такава, то съдът е длъжен да вземе предвид новия факт, който е настъпил в хода на процеса по арг. от чл. 235, ал. 3 ГПК.

На следващо място трябва да се отбележи, че в случая по делото е са налице доказателства (представени още в заповедното производство), че уведомлението за предсрочна изискуемост е връчено лично на длъжника на 29.07.2020 г., чрез залепване на уведомление по чл. 47 ГПК, като съдът счита, че уведомлението е надлежно връчено при спазването на процедурата по чл. 47 ГПК.

С оглед гореизложеното, съдът намира, че са налице всички материални

предпоставки, поради което предявените искове са основателни и следва да бъдат уважени в цялост.

По делото нито са сочени, нито са представени доказателства (вкл. с оглед заключението на ССЧЕ), че вземанията не са погасени чрез плащане, поради което и с оглед неблагоприятните последици на доказателствената тежест, съдът е длъжен е приеме недоказаният факт за неосъществил се в обективната действителност – арт. чл. 154, ал. 1 ГПК.

При този изход на правния спор с правна възможност да пратендира разноски разполага само ищеца. Последният е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 1, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП следва да му се присъди сумата от 2324,97 лева, представляващи деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното и заповедното производство.

По делото е постъпила молба с вх. № 57594/21.02.2024 г. от особения представител на ответника, като е направено искане за изменение на определението, с което същата е назначена за особен представител – в частта за разноските. Изложени са съображения, че адвокатското възнаграждение следвало да бъде определено съобразно НМРАВ за всеки от обективно, кумулативно съединените искове, което обосновава подобно, като сочи, че сумата която била дължима била в размер на сумата от 3066,00 лева. Сочи, че действително съдът не бил обвързан от НМРАВ, но определения размер на адвокатското възнаграждение от 1050,19 лева не съответствал на дължимото адвокатско възнаграждение, поради фактическа и правна сложност на производството.

В срока по чл. 248, ал. 2 ГПК не е подаден отговор на молбата и не е изразено становище по същата.

Съдът счита, че молбата е подадена в срока по чл. 248, ал. 1 ГПК от легитимирана страна, поради което е процесуално допустимо, но разгледана по същество е неоснователна, за което съображенията са изложени по-долу в мотивите.

Съгласно чл. 9 от ЗЗД страните имат свобода на договарянето, която се рамкира от приложимите към правоотношението законови разпоредби и от добрите нрави. Законодателят допуска цената на адвокатските услуги да бъде определена при свободно договаряне между довереника и доверителя, но не под предвидено в Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. В този смисъл е разпоредбата на чл. 36, ал. 2 от ЗАдв., съгласно която размерът на възнаграждението се определя в договор между адвоката или адвоката от Европейския съюз и клиента. Този размер трябва да бъде справедлив и обоснован и не може да бъде по-нисък от предвидения в наредба на Висшия адвокатски съвет размер за съответния вид работа.

Основният критерии при преценката за това дали размерът на адвокатското възнаграждение е справедлив и обоснован е фактическата и правна сложност на делото.

Фактическата сложност на едно производство се определя както от наличието на множество факти, които следва да се установят, така и от спецификата на доказателствените средства, които се ползват, за да се установят релевантните обстоятелства или от предмета и обсега на доказване, включително когато последното се провежда по индиции.

Правната сложност на гражданското производство е обусловена от приложимостта на релевантната правна уредба на материалните правоотношения. Когато приложимият закон е уреден в юридически актове от различен ранг, респ. в законодателство, което е наднационално това само по себе си обуславя правната сложност на делото. Последната може да бъде обусловена и от други фактори, като наличието на множество искове или множество жалби, необходимостта от ползване на специфични производства – напр. при отправяне на преюдициално запитване.

Когато съдът прави преценката си за това, дали едно производство представлява фактическа и правна сложност, при направено възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, трябва да се вземе предвид и поведението на процесуалния представител на страната, извършените от него процесуални действия, както и тяхната релевантност за изясняване на делото от фактическа страна, съответно развитата процесуална активност по обосноваване на поддържаната позиция от правна страна.

Съдът не е обвързан от предвиденото в НМРАВ по отношение на адвокатското възнаграждение, като в тази насока съобразява и **Решение от 23.11.2017 г. на СЕС по съединени дела C-427/16 и C-428/16**: *„че определянето на минимални размери за адвокатските възнаграждения и установяването им като задължителни с национална правна уредба като разглежданата в главните производства, възпрепятствайки другите доставчици на правни услуги да определят възнаграждения под тези минимални размери, е равнозначно на хоризонтално определяне на задължителни минимални тарифи (вж. в този смисъл решение от 4 септември 2014 г., API и др., C-184/13—C-187/13, C-194/13, C-195/13 и C-208/13, EU:C:2014:2147, т. 43)...* член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба като разглежданата в главните производства, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат — под страх от дисциплинарно производство срещу адвоката — да договорят възнаграждение в по-нисък от минималния размер, определен с наредба, приета от професионална организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноси за възнаграждение в по-нисък от минималния размер, би могла да ограничи конкуренцията в рамките на вътрешния пазар по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС. Запитващата юрисдикция следва да провери дали с оглед на конкретните условия за прилагането □ такава правна уредба действително отговаря на легитимни цели и дали така наложените ограничения се свеждат до това, което е необходимо, за да се осигури изпълнението на тези легитимни цели.“. Тоест, националният съд не е обвързано от предвиденото в НМРАВ. Този извод на съда е основан на обстоятелството, че решението на СЕС по преюдициалното запитване се ползва със сила на тълкувано нещо, като се изяснява значението на съществуващите норми на правото на ЕС, поради което и действието му е *erga omnes*. Силата на тълкувано нещо се изразява в забрана за националният съд да се отклонява от поставеното по преюдициалното дело или да замести даденото тълкуване, респ. да постави под съмнение допустимостта или правилността на решението на СЕС – вж. **Решение по дело 05.10.2010 г., Elchinov, C-173/09, т. 29**.

С оглед изясняването на посоченото решение на СЕС, настоящият съдебен състав намира, че следва да изясни, че цитираното решение по преюдициално запитване се базира на разпоредбата на чл. 101, § 1 и § 2 ДФЕС, съгласно които се забраняват *„като несъвместими с вътрешния пазар всички... решения на сдружения на предприятия..., които биха могли да засегнат търговията между държавите-членки и които имат за своя цел или резултат предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар и в частност такива, които: а) пряко или косвен определят покупни или продажни цени ... споразумения или решения, които са забранени в съответствие с настоящият член, са нищожни“*.

Горните съждения се потвърждават и от актулната практика на СЕС – **Решение по дело С-438/22 г.**, в което е възприето, че: „1) Член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения член 101, параграф 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение. 2) Член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на тази разпоредба. При наличието на такова ограничение не е възможно позоваване на легитимните цели, които се твърди, че посочената национална правна уредба преследва, за да не се приложи към разглежданото поведение установената в член 101, параграф 1 ДФЕС забрана на ограничаващите конкуренцията споразумения и практики. 3) Член 101, параграф 2 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, нарушава забраната по член 101, параграф 1 ДФЕС, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, включително когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги.”. При това положение и с оглед силата на тълкувано нещо, с което се ползва произнасянето на СЕС по преюдициално запитване, настоящият съдебен състав намира, че нито следва да обсъжда доводите за приложението на НМРАВ и посочените в молбата по чл. 248 ГПК, нито следва да съобразява национална съдебна практика, било то и на ВКС, която предвид произнасянето на СЕС е загубила значение.

В случая нито исковото производство, нито заповедното производство представляват фактическа или правна сложност, нито процесуалното поведение на ответника, респ. на процесуалният му представител (назначен за особен представител) – адв. Д., може да обуслови по-голяма възнаграждение от възприетото от съда.

На следващо място трябва да се отбележи, че нормата на чл. 2, ал. 5 НМРАВ (неприложим в случая) е във флагрантно противоречие изобщо с логиката на НМРАВ. Нормата е въведена чрез изменение (Нова – ДВ, бр. 84 от 2016 г., доп., **бр. 88 от 2022 г.**), което очевидно установява антиконкурентната и лукративна цел, напротив винаги водещ в НМРАВ е интереса (т.е. защитаваното благо), което води до извод, че възнаграждението се определя на базата на материалният интерес, а не въз основа на броя обективно съединени искове. Тоест, вместо адвокатската общност да се съобразни с решенията на СЕС и преди 25.01.2024 г., същата с продължаващо поведение преследва лукративната цел на НМРАВ. При ползването на логическият аргумент за *reductio ad absurdum* (свеждане на тезата до абсурд), възприетото в чл. 2, ал. 5 НМРАВ би означавало, че практически при множество обективно съединени искове с нисък материален интерес, вместо да се защитава последния, то адвокатското възнаграждение дори при ниска правна и фактическа сложност ще е по-голямо от защитавания материален интерес. Тоест, самата разпоредбата на чл. 2, ал. 5 НМРАВ, дори да беше приложима щеше да доведе до абсурден резултат от приложението си. А едва ли може да се обоснове легитимна цел, когато се защитават права по един договор (както е в случая) – като се претендират главница и акцесорни вземания, че

адвоката полага труд, който е чрезмерен за защитвания интерес, произтичащ от едно правно основание. Нещо повече в случая нищо подобно не е и налице у поведението на особения представител.

С оглед изложеното молбата трябва да бъде оставена без уважение.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на Д. Б., ЕГН: *****, с адрес: гр., **че дължи на „БД“ ЕАД, ЕИК:.....**, със седалище и адрес на управление: гр., **сумата от 6621,26 евро** – представляващи главница по Договор за кредит за текущо потребление от 03.04.2018, ведно със законната лихва от 14.06.2022 г. (датата на подаването на заявлението за издаването на заповед за изпълнение) до окончателното плащане, както и **сумата от 1439,17 евро**, представляващи договорна възнаградителна лихва за периода от 26.10.2018 г. до 25.08.2020 г., както и **сумата от 83,16 лева**, представляващи мораторна неустойка за периода 26.10.2018 г. до 25.08.2020 г., както и **сумата от 1203,91 евро**, представляващи мораторна лихва за периода от 26.08.2020 г. до 13.06.2022 г., за които суми е издадена Заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК от 19.07.2022 г. по ч. гр. д. № 32097/2022 г. по описа на СРС, II Г. О., 156-ти състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП Д. Б., ЕГН: *****, **да заплати на „БД“ ЕАД, ЕИК:.....**, **сумата от 2324,97 лева**, представляващи деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното и заповедното производство.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молба с вх. № 57594/21.02.2024 г., подадена от особения представител адв. К. Д от САК, с която е поискано изменение на Определение от 11.12.2023 г., с което е назначена за особен представител – в частта за разноските.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните с въззивна жалба пред Софийският градски съд, а в частта по чл. 248 ГПК, имаща характер на определение – в едно седмичен срок от съобщението пред Софийският градски съд с частна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____